

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 580/2015-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha, PhD., vedené pod spisovými značkami: Rvp 2609/2014, Rvp 2610/2014, Rvp 2611/2014, Rvp 2612/2014, Rvp 3848/2014, Rvp 3984/2014, Rvp 4058/2014, Rvp 4059/2014, Rvp 4060/2014, Rvp 4629/2014, Rvp 4630/2014, Rvp 4631/2014, Rvp 4632/2014, Rvp 4633/2014, Rvp 4687/2014, Rvp 4809/2014, Rvp 4810/2014, Rvp 5171/2014, Rvp 5172/2014, Rvp 5173/2014, Rvp 5174/2014, Rvp 5175/2014, Rvp 5176/2014, Rvp 5177/2014, Rvp 5178/2014, Rvp 5179/2014, Rvp 5180/2014, Rvp 5181/2014, Rvp 5672/2014, Rvp 5673/2014, Rvp 5722/2014, Rvp 5723/2014, Rvp 6001/2014, Rvp 6002/2014, Rvp 6003/2014, Rvp 6004/2014, Rvp 6005/2014, Rvp 6418/2014, Rvp 6474/2014, Rvp 6475/2014, Rvp 6755/2014, Rvp 6756/2014, Rvp 6757/2014, Rvp 6758/2014, Rvp 6759/2014, Rvp 6760/2014, Rvp 6761/2014, Rvp 6762/2014, Rvp 6763/2014, Rvp 8034/2014, Rvp 8046/2014, Rvp 8047/2014, Rvp 8224/2014, Rvp 8225/2014, Rvp 8226/2014, Rvp 8611/2014, Rvp 8797/2014 a Rvp 8798/2014, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Prievidza sp. zn. 16 Er 2493/2007 z 30. októbra 2012 (Rvp 2609/2014), sp. zn. 9 Er 478/2008 zo 4. marca 2013 (Rvp 2610/2014), sp. zn. 15 Er 1625/2004 z 23. novembra 2011 (Rvp 2611/2014), sp. zn. 15 Er 1767/2007 z 3. júla 2012 (Rvp 3848/2014), sp. zn. 16 Er 279/2007 z 5. augusta 2013 (Rvp 3984/2014), sp. zn. 16 Er 229/2008 z 12. augusta 2013 (Rvp 4059/2014), sp. zn. 9 Er 1865/2007 zo 16. januára 2013 (Rvp 4060/2014), sp. zn. 9 Er 47/2009 z 12. augusta 2013 (Rvp 4629/2014), sp. zn. 16 Er 25/2009 zo 17. septembra 2013 (Rvp 4630/2014), sp. zn. 15 Er 2488/2008 z 2. septembra 2013 (Rvp 4631/2014), sp. zn. 16 Er 2299/2008 z 12. augusta 2013 (Rvp 4632/2014), sp. zn. 9 Er 2916/2007 zo 17. októbra 2012 (Rvp 4809/2014), sp. zn. 9 Er 398/2008 z 27. septembra 2013 (Rvp 4810/2014), sp. zn. 16 Er 1178/2004 z 12. júla 2013 (Rvp 5171/2014), sp. zn. 9 Er 2595/2008 z 22. júna 2012 (Rvp 5172/2014), sp. zn. 9 Er 2495/2007 zo 16. januára 2013 (Rvp 5173/2014), sp. zn. 16 Er 830/2009 z 25. septembra 2012 (Rvp 5174/2014), sp. zn. 16 Er 1795/2006 z 19. decembra 2012 (Rvp 5175/2014), sp. zn. 15 Er 1797/2006 zo 6. júna 2012 (Rvp 5176/2014), sp. zn. 15 Er 2734/2010 z 9. augusta 2013 (Rvp 5177/2014), sp. zn. 15 Er 2775/2007 z 3. júla 2012 (Rvp 5178/2014), sp. zn. 16 Er 2527/2008 z 11. septembra 2013 (Rvp 5673/2014, Rvp 5722/2014), sp. zn. 15 Er 923/2009 z 10. októbra 2012 (Rvp 6001/2014, Rvp 6002/2014), sp. zn. 15 Er 2468/2008 z 2. septembra 2013 (Rvp 6003/2014), sp. zn. 16 Er 654/2007 z 9. apríla 2013 (Rvp 6474/2014), sp. zn. 9 Er 24/2009 z 31. mája 2013 (Rvp 6755/2014), sp. zn. 16 Er 2495/2008 zo 4. decembra 2013 (Rvp 6756/2014), sp. zn. 16 Er 26/2009 z 25. septembra 2012 (Rvp 6757/2014), sp. zn. 16 Er 2339/2008 z 19. decembra 2012 (Rvp 6758/2014), sp. zn. 16 Er 2587/2008 z 22. októbra 2013 (Rvp 8034/2014, Rvp 8047/2014), sp. zn. 16 Er 1757/2007 z 26. novembra 2013 (Rvp 8046/2014), sp. zn. 16 Er 903/2008 z 12. augusta 2013 (Rvp 8224/2014), sp. zn. 15 Er 903/2008 z 23. septembra 2011 (Rvp 8225/2014), sp. zn. 9 Er 1451/2007 z 15. januára 2013 (Rvp 8226/2014), sp. zn. 23 CoE 18/2014 z 12. mája 2014 (Rvp 8611/2014), sp. zn.

16 Er 1765/2007 z 19. novembra 2012 (Rvp 8798/2014), uzneseniami Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 4 Er 212/2008 z 20. júna 2013 (Rvp 2612/2014), sp. zn. 4 Er 3082/2008 z 30. augusta 2013 (Rvp 4633/2014, Rvp 4687/2014), sp. zn. 4 Er 2191/2008 z 8. apríla 2013 (Rvp 6475/2014), sp. zn. 4 Er 365/2009 z 19. decembra 2013 (Rvp 6763/2014), sp. zn. 4 Er 978/2008 zo 16. apríla 2013 (Rvp 8797/2014), uznesením Okresného súdu Partizánske sp. zn. 3 Er 1311/2008 z 29. mája 2013 (Rvp 4058/2014), uzneseniami Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 7 Er 2228/2008 z 19. februára 2013 (Rvp 5179/2014), sp. zn. 5 Er 2573/2008 z 3. júna 2013 (Rvp 5180/2014), sp. zn. 4 Er 1267/2008 z 5. júna 2013 (Rvp 5181/2014), sp. zn. 5 Er 1908/2008 z 30. mája 2013 (Rvp 5672/2014, Rvp 5723/2014), sp. zn. 5 Er 1806/2008 z 3. júna 2013 (Rvp 6004/2014), sp. zn. 4 Er 1394/2008 zo 16. septembra 2013 (Rvp 6005/2014), sp. zn. 7 Er 2150/2008 z 19. februára 2013 (Rvp 6418/2014), sp. zn. 5 Er 433/2009 z 18. júna 2013 (Rvp 6759/2014), sp. zn. 5 Er 1573/2008 z 10. apríla 2012 (Rvp 6760/2014), sp. zn. 7 Er 433/2009 z 20. februára 2013 (Rvp 6761/2014), sp. zn. 7 Er 467/2009 zo 7. mája 2013 (Rvp 6762/2014) a uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 CoE 33/2013 z 9. januára 2014 (Rvp 2609/2014), sp. zn. 8 CoE 212/2013 z 18. decembra 2013 (Rvp 2610/2014), sp. zn. 19 CoE 151/2013 zo 17. decembra 2013 (Rvp 2611/2014), sp. zn. 2 CoE 113/2013 z 10. decembra 2013 (Rvp 2612/2014), sp. zn. 2 CoE 334/2013 z 28. januára 2014 (Rvp 3848/2014), sp. zn. 2 CoE 331/2013 z 28. januára 2014 (Rvp 3984/2014), sp. zn. 11 CoE 157/2013 z 22. januára 2014 (Rvp 4058/2014), sp. zn. 23 CoE 357/2013 z 5. februára 2014 (Rvp 4059/2014), sp. zn. 2 CoE 343/2013 z 28. januára 2014 (Rvp 4060/2014), sp. zn. 16 CoE 27/2014 z 28. januára 2014 (Rvp 4629/2014), sp. zn. 2 CoE 355/2013 z 29. januára 2014 (Rvp 4630/2014), sp. zn. 16 CoE 17/2014 z 28. januára 2014 (Rvp 4631/2014), sp. zn. 23 CoE 357/2013 z 5. februára 2014 (Rvp 4632/2014), sp. zn. 23 CoE 355/2013 z 5. februára 2014 (Rvp 4633/2014, Rvp 4687/2014), sp. zn. 16 CoE 19/2013 z 29. januára 2014 (Rvp 4809/2014), sp. zn. 11 CoE 1/2014 z 29. januára 2014 (Rvp 4810/2014), sp. zn. 2 CoE 335/2013 z 13. februára 2014 (Rvp 5171/2014), sp. zn. 4 CoE 126/2013 z 31. januára 2014 (Rvp 5172/2014), sp. zn. 4 CoE 122/2013 z 31. januára 2014 (Rvp 5173/2014), sp. zn. 4 CoE 146/2013 z 31. januára 2014 (Rvp 5174/2014), sp. zn. 4 CoE 71/2013 z 31. januára

2014 (Rvp 5175/2014), sp. zn. 4 CoE 27/2013 z 31. januára 2014 (Rvp 5176/2014), sp. zn. 23 CoE 11/2014 z 24. februára 2014 (Rvp 5177/2014), sp. zn. 16 CoE 44/2014 z 12. februára 2014 (Rvp 5178/2014), sp. zn. 4 CoE 111/2013 z 31. januára 2014 (Rvp 5179/2014), sp. zn. 8 CoE 239/2013 z 8. januára 2014 (Rvp 5180/2014), sp. zn. 3 CoE 1/2014 z 15. januára 2014 (Rvp 5181/2014), sp. zn. 3 CoE 15/2014 z 5. februára 2014 (Rvp 5672/2014, Rvp 5723/2014), sp. zn. 17 CoE 167/2013 z 12. februára 2014 (Rvp 5673/2014, Rvp 5722/2014), sp. zn. 8 CoE 47/2014 z 26. februára 2014 (Rvp 6001/2014, Rvp 6002/2014), sp. zn. 11 CoE 6/2014 z 27. februára 2014 (Rvp 6003/2014), sp. zn. 11 CoE 1563/2013 zo 16. januára 2014 (Rvp 6004/2014), sp. zn. 2 CoE 350/2013 z 23. januára 2014 (Rvp 6005/2014), sp. zn. 2 CoE 14/2014 z 25. marca 2014 (Rvp 6418/2014), sp. zn. 8 CoE 96/2013 z 26. februára 2014 (Rvp 6474/2014), sp. zn. 4 CoE 151/2013 z 28. februára 2014 (Rvp 6475/2014), sp. zn. 2 CoE 30/2014 z 15. apríla 2014 (Rvp 6755/2014), sp. zn. 6 CoE 2/2014 z 8. apríla 2014 (Rvp 6756/2014), sp. zn. 17 CoE 82/2013 z 12. marca 2014 (Rvp 6757/2014), sp. zn. 17 CoE 68/2013 z 12. marca 2014 (Rvp 6758/2014), sp. zn. 23 CoE 364/2013 z 10. februára 2014 (Rvp 6759/2014), sp. zn. 17 CoE 64/2013 z 12. marca 2014 (Rvp 6760/2014), sp. zn. 3 CoE 55/2014 z 30. apríla 2014 (Rvp 6761/2014), sp. zn. 8 CoE 80/2014 z 26. marca 2014 (Rvp 6762/2014), sp. zn. 23 CoE 35/2014 z 3. apríla 2014 (Rvp 6763/2014), sp. zn. 23 CoE 50/2014 z 23. apríla 2014 (Rvp 8034/2014, Rvp 8047/2014), sp. zn. 13 CoE 26/2014 z 23. apríla 2014 (Rvp 8046/2014), sp. zn. 16 CoE 114/2014 z 28. apríla 2014 (Rvp 8224/2014), sp. zn. 17 CoE 12/2013 z 9. apríla 2014 (Rvp 8225/2014), sp. zn. 17 CoE 104/2013 z 9. apríla 2014 (Rvp 8226/2014), sp. zn. 23 CoE 18/2014 z 12. mája 2014 (Rvp 8611/2014), sp. zn. 17 CoE 138/2013 zo 6. mája 2014 (Rvp 8797/2014) a sp. zn. 16 CoE 112/2014 zo 7. mája 2014 (Rvp 8798/2014), ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a takto

rozhodol:

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod spisovými značkami: Rvp 2609/2014, Rvp 2610/2014, Rvp 2611/2014, Rvp 2612/2014, Rvp 3848/2014, Rvp 3984/2014, Rvp 4058/2014, Rvp 4059/2014, Rvp 4060/2014, Rvp 4629/2014, Rvp 4630/2014, Rvp 4631/2014, Rvp 4632/2014, Rvp 4633/2014, Rvp 4687/2014, Rvp 4809/2014, Rvp 4810/2014, Rvp 5171/2014, Rvp 5172/2014, Rvp 5173/2014, Rvp 5174/2014, Rvp 5175/2014, Rvp 5176/2014, Rvp 5177/2014, Rvp 5178/2014, Rvp 5179/2014, Rvp 5180/2014, Rvp 5181/2014, Rvp 5672/2014, Rvp 5673/2014, Rvp 5722/2014, Rvp 5723/2014, Rvp 6001/2014, Rvp 6002/2014, Rvp 6003/2014, Rvp 6004/2014, Rvp 6005/2014, Rvp 6418/2014, Rvp 6474/2014, Rvp 6475/2014, Rvp 6755/2014, Rvp 6756/2014, Rvp 6757/2014, Rvp 6758/2014, Rvp 6759/2014, Rvp 6760/2014, Rvp 6761/2014, Rvp 6762/2014, Rvp 6763/2014, Rvp 8034/2014, Rvp 8046/2014, Rvp 8047/2014, Rvp 8224/2014, Rvp 8225/2014, Rvp 8226/2014, Rvp 8611/2014, Rvp 8797/2014 a Rvp 8798/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2609/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 17. marca 2014, 7. apríla 2014, 9. apríla 2014, 11. apríla 2014, 17. apríla 2014, 22. apríla 2014, 25. apríla 2014, 2. mája 2014, 14. mája 2014, 19. mája 2014, 26. mája 2014, 27. mája 2014, 9. júna 2014, 7. júla 2014, 11. júla 2014, 21. júla 2014 a 28. júla 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru uzneseniami Okresného súdu Prievidza, Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, Okresného súdu Partizánske, Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresné súdy“) označenými v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnuté uznesenia okresného súdu“), ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a tiež uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnuté uznesenia krajského súdu“), ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmlúv o úvere sťažovateľka poskytla dlžníkom úver, pričom poskytnuté peňažné prostriedky boli dlžníci povinní vrátiť podľa podmienok dohodnutých v úverových zmluvách. Na zabezpečenie úverov bola priamo v úverových zmluvách dojednaná buď rozhodcovská doložka, ktorou bola v prípade sporu medzi zmluvnými stranami úverovej zmluvy založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou, a. s., Bratislava (ďalej len „rozhodcovský súd“), alebo dlžníci priamo v úverových zmluvách splnomocnili sťažovateľkou menovite určenú tretiu osobu (ďalej len „splnomocnenec“), ktorá v prípade, ak dlžník svoje povinnosti z úverovej zmluvy nesplnil, mala oprávnenie podpísať v mene dlžníka notársku zápisnicu o uznaní dlhu dlžníkom, ktorá mala mať povahu exekučného titulu.

Z dôvodu, že dlžníci svoje záväzky vyplývajúce im z predmetných úverových zmlúv dobrovoľne neplnili, tieto sa voči sťažovateľke stali splatnými a v nadväznosti na uvedené sťažovateľka v prípadoch, kde bolo udelené splnomocnenie na spísanie notárskej zápisnice, na podklade tohto exekučného titulu (notárskej zápisnice) iniciovala začatie exekučných konaní, a v prípadoch, kde bola dojednaná rozhodcovská doložka, na jej podklade iniciovala začatie rozhodcovských konaní pred zmluvnými stranami zvoleným rozhodcovským súdom, ktorého rozhodcovské rozsudky sa tak stali exekučnými titulmi, na podklade ktorých sťažovateľka iniciovala začatie exekučných konaní.

Potom, ako v začatých exekučných konaniach okresné sudy poverili sťažovateľkou zvoleného súdneho exekútora vykonaním exekučných konaní, boli napadnutými uzneseniami okresných súdov exekúcie *ex officio* zastavené, resp. vyhlásené za neprípustné a následne zastavené. Proti napadnutým uzneseniam okresných súdov podala sťažovateľka odvolania, o ktorých rozhodol napadnutými uzneseniami krajský súd tak, že ich ako vecne správne potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnostiach podaných ústavnému súdu v obšírnej argumentácii namieta, že postupom a uzneseniami okresných súdov a krajského súdu boli porušené ňou označené základné práva podľa ústavy a charty, ako aj práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu, pričom k ich porušeniu malo dôjsť predovšetkým tým, že zastavením už riadne začatých a prebiehajúcich exekučných konaní, na vykonanie ktorých okresné sudy už raz udelili súdnemu exekútorovi poverenia, došlo k prekročeniu právomoci okresných súdov ako súdov exekučných, v kompetencii ktorých podľa sťažovateľky nie je vecné preskúmavanie exekučného titulu. Okresné sudy podľa sťažovateľky rozhodli nad rámec svojej právomoci, keď bez návrhu rozhodli o zastavení exekúcií, čím mali sťažovateľke odňať možnosť konať pred súdom, pretože sa nemala možnosť k veci vyjadriť aj napriek tomu, že toto rozhodnutie v konečnom dôsledku zásadným spôsobom ovplyvnilo jej právne postavenie, pretože podľa sťažovateľky má síce v tom-ktorom prípade k dispozícii exekučný titul, a to rozhodcovský rozsudok alebo notársku zápisnicu, avšak tento je nevykonateľný. Uvedené pochybenie okresných súdov podľa sťažovateľky nenapravil ani krajský súd.

Sťažovateľka ďalej v sťažnostiach podaných ústavnému súdu namieta, že tak okresné sudy, ako ani krajský súd nenariadili v daných veciach pojednávanie aj napriek tomu, že im to ukladá § 57 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 9. augusta 2012, ako aj to, že sudy veci nesprávne právne posúdili z hľadiska vnútroštátnej právnej úpravy v interakcii s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých

podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej aj „smernica Rady“), pretože podľa sťažovateľky sa žiadnym spôsobom nevysporiadali s tým, prečo buď dojednanie rozhodcovskej doložky v úverovej zmluve, alebo udelenie splnomocnenia dlžníkom tretej osobe v úverovej zmluve na spísanie notárskej zápisnice o uznaní dlhu považovali za neprijateľnú podmienku, a v tomto smere podľa sťažovateľky súdy nerešpektovali ani jej návrh na prerušenie konaní na účely predloženia prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) na podanie výkladu pojmu „*nekalá zmluvná podmienka*“ v kontexte danej veci.

Sťažovateľka poukazuje aj na rozsudok Súdneho dvora vo veci Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Csipai a spol. C-472/11 z 21. 2. 2013, z ktorého má vyplývať, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý konštatoval *ex offio* nekalú povahu zmluvnej podmienky, nemusí na to, aby mohol vyvodiť dôsledky tohto konštatovania, čakať, či spotrebiteľ informovaný o svojich právach navrhne, aby uvedená podmienka bola zrušená, avšak zásada kontradiktórnosti vo všeobecnosti zaväzuje vnútroštátny súd, ktorý konštatoval v rámci preskúmania *ex offio* nekalú povahu zmluvnej podmienky, informovať účastníkov konania v spore a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili spôsobom, ktorý na tento účel ustanovujú vnútroštátne procesnoprávne predpisy.

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnostiach navrhuje, aby ústavný súd o nich rozhodol nálezmi, v ktorých vysloví porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupmi okresných súdov v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami, ako aj porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 47 charty, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom krajského súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnutými uzneseniami, napadnuté uznesenia

okresných súdov a napadnuté uznesenia krajského súdu zruší a veci vráti na ďalšie konanie a zároveň jej prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Súčasťou sťažností je aj návrh na odklad vykonateľnosti napadnutých uznesení krajského súdu podaný podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania je rozhodovanie o sťažnostiach sťažovateľky, ktorými namieta porušenie ňou označených práv zaručených ústavou, dohovorom, dodatkovým protokolom

a chartou napadnutými uzneseniami okresných súdov a napadnutými uzneseniami krajského súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností, ktoré sú predmetom tohto prerokovania pred ústavným súdom, a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, aplikujúc označené právne normy, tak, že predmetné sťažnosti spojil na spoločné konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.2 K namietanému porušeniu označených práv napadnutými uzneseniami okresných súdov, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľka sťažnosťami napáda postup okresných súdov v napadnutých konaniach a napadnuté uznesenia okresných súdov vydané v týchto konaniach, ktorými okresné súdy zamietli žiadosti sťažovateľky o udelenie poverení na vykonanie exekúcií, resp. vyhlásili exekúcie za neprípustné a zastavili ich.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka využila svoje právo podať proti namietanému postupu a napadnutým uzneseniam okresných súdov odvolania, o ktorých bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaniach sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.3 K namietanému porušeniu označených práv napadnutými uzneseniami krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu

Vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv napadnutými uzneseniami krajského súdu možno námietky sťažovateľky sumarizovať do štyroch základných skupín. Sťažovateľka v prvom rade namieta, že krajský súd nenapravil pochybenia okresných súdov, ktoré ako súdy exekučné podľa sťažovateľky nad rámec svojich kompetencií vecne preskúmavali exekučné tituly (potom, ako už raz tieto exekučné tituly preskúmali pri vydávaní poverení exekútorovi na vykonanie exekúcií). Okrem tohto sťažovateľka namieta, že krajský súd nenapravil ani pochybenia okresných súdov, ktoré pri vecnom prieskume exekučných titulov (rozhodcovské rozsudky a notárske zápisnice) aplikovali smernicu Rady, ktorá podľa jej tvrdenia nie je prameňom práva. Sťažovateľka tiež namieta, že krajský súd a pred ním tiež okresné súdy hoci mali, nepreerušili exekučné konania na účely podania výkladu označenej smernice Rady a nepredložili Súdnemu dvoru na posúdenie prejudiciálnu otázku o tom, či sa majú jej ustanovenia aplikované vo veciach sťažovateľky vykladať tak, že „... za každých okolností zakazuje rozhodovať spory v rámci spotrebiteľských zmlúv na základe rozhodcovskej doložky prostredníctvom rozhodcovských súdov“, alebo otázku, prečo splnomocnenie udelené v zmluve o úvere, ktorým dlžník splnomocní tretiu osobu na uznanie dlhu v notárskej zápisnici, ktorá je exekučným titulom, je považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Napokon sťažovateľka tiež namieta, že tak krajský súd, ako ani pred ním okresné súdy nenariadili v daných veciach pojednávanie tak, ako im to ukladá § 57 ods. 5 Exekučného poriadku, čím jej mali odňať právo konať pred súdom.

V súvislosti s uvedenými námietkami sťažovateľky ústavný súd po preskúmaní predmetu týchto sťažností konštatuje, že sťažovateľkou použitá argumentácia v týchto sťažnostiach je v podstate identická s jej právnou argumentáciou, ktorú už použila v množstve predchádzajúcich sťažností, ktorými sa ústavný súd v uplynulom období už zaoberal a všetky odmietol ako zjavne neopodstatnené (pozri napr. sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 409/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. IV. ÚS 467/2012 z 18. septembra 2012, sp. zn. IV. ÚS 50/2013 z 31. januára 2013 a sp. zn. II. ÚS 562/2013 z 30. októbra 2013 (v prípadoch, keď bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, pozn.) alebo v rozhodnutiach sp. zn. II. ÚS 79/2013 zo 7. februára 2013, sp. zn.

IV. ÚS 51/2013 z 31. januára 2013, sp. zn. IV. ÚS 52/2013 z 31. januára 2013 a sp. zn. I. ÚS 745/2013 z 11. decembra 2013 (v prípadoch, keď bola exekučným titulom notárska zápisnica, pozn.). Ústavný súd nezistil žiadne dôvody na to, aby argumentácia, na základe ktorej odmietol predchádzajúce sťažnosti, nebola aplikovateľná na sťažnosti, ktoré predbežne prerokúva v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu ústavný súd z dôvodu hospodárnosti považuje za dostatočné odkázať na argumentáciu, na základe ktorej odmietol predchádzajúce sťažnosti sťažovateľky. Navyše sťažovateľke sú nepochybne známe dôvody odmietnutia sťažností v obdobných prípadoch a ustálený právny názor ústavného súdu na danú právnu problematiku.

Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľky poukazujúcej na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 18 CoE 641/2011 z 30. novembra 2012, ktorým tento súd zrušil uznesenie prvostupňového súdu, ktorým bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti istiny a v časti úrokov z omeškania, ústavný súd uvádza, že tak urobil v dôsledku nepreskúmateľnosti odôvodnenia zrušovaného uznesenia, a tým naplnenia odvolacieho dôvodu zakotveného v § 221 ods. 1 písm. f) OSP (t. j. odňatia možnosti sťažovateľky konať pred súdom), nie však z dôvodov, ktoré by vylučovali právne posúdenie sťažovateľkiných prípadov, z akých vychádzal krajský súd pri konaní a rozhodovaní o odvolaniach proti uzneseniam okresných súdov, ktoré sú predmetom tohto ústavného prieskumu.

V súvislosti s argumentáciou sťažovateľky vo vzťahu k namietanému porušeniu jej práv na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47 charty a z neho vyplývajúcej zásady kontradiktórnosti konania tým, že konajúci krajský súd pred rozhodnutím o posúdení zmluvnej podmienky (rozhodcovskej doložky) ako nekalej nedal účastníkom konania príležitosť vyjadriť sa k týmto dôvodom, tak ako to sťažovateľka odvodzuje z rozsudku Súdneho dvora vo veci Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Csipai a spol. C-472/11 z 21. 2. 2013, ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľka mala možnosť oboznámiť sa s dôvodmi zastavenia exekučného konania a neprípustnosti exekúcie z uvádzaných dôvodov už z napadnutých uznesení okresných súdov, proti ktorým aj podala

odvolania, v ktorých sa k týmto dôvodom vyjadrila. Obdobne aj povinní z exekúcií, ktorí majú v zmluvnom vzťahu so sťažovateľkou postavenie spotrebiteľov, mali po doručení uznesení prvostupňového súdu možnosť vyjadriť sa (prípadne podať odvolanie proti uzneseniu okresného súdu) v tom zmysle, že si neprajú, aby bolo v ich prípadoch vylúčené uplatnenie nekalej zmluvnej podmienky. Sťažovateľkou uplatnenými argumentmi sa krajský súd v napadnutých uzneseniach náležite zaoberal a vyložil svoje argumenty, pre ktoré dospel k záveru, že uznesenia okresných súdov sú vecne správne.

Pre ústavnú udržateľnosť napadnutého postupu a napadnutých uznesení postačuje, aby bola zásada kontradiktórnosti dodržaná v konaní ako celku (v posudzovanom prípade v konaní na oboch stupňoch). Presadzovanie názoru, že na každom jednom stupni súdnictva musí byť uvedená zásada dodržaná bez výnimky, by podľa názoru ústavného súdu odvolaciemu súdu v zásade prisúdilo len funkciu akéhosi kasačného orgánu bez reálnej možnosti konvalidovať prípadné procesné nedostatky vlastným postupom. Na základe uvedeného preto ústavný súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu a jeho uzneseniami bol vo veciach sťažovateľky princíp kontradiktórnosti súdneho konania, ktorý tvorí súčasť obsahu práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty, dodržaný.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažnosti sú v častiach smerujúcich proti napadnutým uzneseniam krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu, zjavne neopodstatnené, a preto ich z tohto dôvodu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v nich už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2015

